

EESTI KAITSETÖÖSTUSE LIIT

Eesti Kaitsetööstuse Liit (edaspidi EKTL) on asutatud 2009. aastal 32 ettevõtte poolt ning praeguseks ühendab liikmetena ca 100 ettevõtet majanduse erinevatest sektoritest, sh 6 assotsieerunud liiget: BAE Systems, MBDA, Raytheon, RUAG, SAAB ja YKK.

EKTLi liikmete peamiseks tegevusvaldkondadeks on:

- Kaitseotstarbelised infotehnoloogia-, elektroonika-, juhtimis- ja sidelahendused (sh. küberkaitse, ISTAR)
- mehitamata õhusõidukid (UAS), mehitamata maismaasõidukid (UGS)
- Simulaatorid ja treeningsüsteemid (väljaõppevahendid)
- Sõidukite elutsükli haldamine
- Relvade lisatarvikud
- Sõja- ja katastroofimeditsiin
- Laevaehitus ja hooldus
- Pioneeri- ja insenerilahendused
- Isikuvarustus

Laiapindse riigikaitse eesmärkide saavutamise raames on EKTL sõlminud koostöömemorandumid Kaitseministeeriumi, Kaitseväe, Kaitseliidu, Siseministeeriumi, Kaitseressursside Ametiga ning rahvusvaheliselt ka Poola, Suurbritannia, Soome, Läti, Leedu ja USA kaitsetööstusliitudega. Lisaks osaleb EKTL Eesti riigi esindajana NATO tööstusalases nõustamise töögrupis NATO Industrial Advisory Group (edaspidi NIAG) ning Euroopa Kaitseagentuuris (European Defence Agency – edaspidi EDA), täiendavalt on EKTL peamine kontaktpunkt Kaitsetööstuse Liitude Assotsiatsioonile Euroopas (Aerospace and Defence Industries Association of Europe – ASD).

EKTL-i missiooniks on oma liikmesettevõtetele paremate võimaluste loomine kaitseotstarbeliste teenuste ja kaupade turgudel, et seeläbi panustada Eesti kaitsevõime tugevdamisse ning Eesti majanduse arengusse. Liidu visiooniks on läbi rahvusliku ja rahvusvahelise kapitali koostöö luua sünergia Eesti kaitsetööstuse arendamiseks ning kaitsevaldkonna toodangu ekspordiks.

Kaitsetööstuspoliitika tulemuslikul rakendamisel:

- 1) Paiknevad kaitsevaldkonna tehnika hooldusbaasid Eestis;
- 2) Tagatud on riigikaitseks vajalik toodete ja teenuste tarnekindlus Eestis;

- 3) Tagatud on Eesti ettevõtete juurdepääs kaitsealastele turgudele ning olulistele (sh rahvusvahelistele) hangetele;
- 4) Toimib teadus- ja arendusalane koostöö konkurentsivõimeliste uute tehnoloogiate arendamiseks;
- 5) Loodud on kohapealne tootmisvõimekus.

Alates 2012. aasta algusest pakub EKTL täiendavat teenust kaitse- ja julgeolekuvaldkonnaga seotud ettevõtetele kaitsetööstuse klatri (KTK) näol, mis plaanib koos teadus-arendusasutustega luua uusi tooteid ning arendada uusi teenuseid suurendamaks Eesti kaitsetööstuse konkurentsivõimet nii Eestis kui ka rahvusvahelistel turgudel. KTK visiooniks on aidata kaasa KTK partnerite kaitsetööstuse alase konkurentsivõime, lisandväärtuse ning usaldusväärsuse tõstmisele, nii Eestis kui ka rahvusvahelistel turgudel.

Kaitsetööstuse klatri missiooniks on kujuneda kaitsetööstuse ekspordi kompetentsikeskuseks – luues KTK partneritele laiapõhjaline kontaktide võrgustik nii Eestis kui ka sihtriikides, olles esmane ning usaldusväärne kontakt välispartneritele, arendades ettevõtete teadmisi ja oskusi ning jagades infot turunõudluse kohta, mille läbi toetatakse Eesti kaitsetööstuse ettevõtete võimekust siseneda välisturgudele. Klatri tegevusi rahastatakse läbi Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (edaspidi EAS) Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

KTK peamised tegevused on:

1. Teenuse- ja tootearendus;
2. Ärimissioonide ning B2B-kohtumiste korraldamine, sh rahvusvahelistumine (rahvusvahelised koostööprojektid);
3. Õppereiside ja visiitide korraldamine, konverentsidel osalemine;
4. Valdkondlike uuringute ja analüüside teostamine;
5. Valdkonna turunduse ja kommunikatsioonitegevuste korraldamine, sh valdkonna ühisturundus nii Eestis kui rahvusvahelistel turgudel;
6. Messidel osalemine;
7. Koostööseminaride, töötubade ja teabepäevade korraldamine;
8. Muud turundust ja ekspordi toetavad tegevused.

KTK partnerid olid 2016. aasta lõpu seisuga: Baltflex, Baltic Workboats, BHC Laboratory, Bristol Trust, Bytelife Solutions, Defendec, Eli, Galvi-Linda, Milrem, Nordic Armoury, Semetron, Skeleton, Telegrupp, Threod Systems, Terramil ja Toci. EKTL oli KTK juhtivpartner.

Valdkondlikud eesmärgid aastaks 2020:

1. On toimunud vähemalt viie märkimisväärse Eesti kaitsetööstuse innovaatilise toote müügitehingud eksporditurul;
2. Igal aastal arendatakse välja vähemalt üks uus toode või teenus, mis toetab RKAK elluviimist;
3. Aastaks 2020 on Eestisse investeerinud ja ennast kinnistanud vähemalt neli rahvusvaheliselt tuntud kaitsetööstusettevõtet;

4. Eesti kaitse- ja julgeolekutööstuse ettevõtted osalevad aktiivselt, kas üksi või koos rahvusvaheliste partneritega, rahvusvahelistes projektides ja hangetes;
5. Eesti kaitsetööstus pakub kaitsevæele professionaalset tuge elutsükli hoolduses nii seadmete, tarkvara, sõidukite ja muu varustuse osas;
6. Eesti kaitsetööstus kindlustab riigi jaoks strateegilisi ressursse ning toetab uute võimekuste kasutusele võttu.

EKTL-i TEGEVUSARUANNE

2016. aasta EKTLi peamisteks tegevusteks ning tulemusteks olid:

1. Kaitse- ja julgeolekutööstuse sektori kaardistus andis esimesed mõõdetavad numbrid: müügitulu 2014. aastal oli sektoris ca 52 miljonit eurot, sh eksport ca 12 miljonit eurot; müügitulu 2015. aastal oli sektoris ca 73 miljonit eurot, sh eksport ca 13 miljonit eurot. Statistika süstemaatilist kogumist on plaanis jätkata 2017. aastal.
2. Koostöös EAS-iga osaleti Eesti riigi stendiga Eurosatory messil 2016. a juunis Pariisis. Üsikävisiitidena käidi oluliselt rohkematel messidel üle maailma.
3. Detsembris osaleti Vilniuses Balti kaitseinnovatsiooni konverentsil, kus Eesti kaitsetööstus oli väljas nii väljapanekuga kui ka juhtis aktiivselt erinevaid konverentsi paneele ja tegi ettekandeid.
4. Kevadel korraldati koostöös Riigikantselei ja Kaitseministeeriumiga peaminister Taavi Rõivase visiit USA-sse, mis spetsiifiliselt fokuseerus kaitsetööstusele. Selle visiidi tulemusena saadi olulised kontaktid, mis aitasid edasi kahe riigi ettevõtete vaheliste sidemete loomisele.
5. Allkirjastati koostöölepe USA Kaitsetööstuse Liiduga (National Defense Industrial Association) parendamaks omavahelist koostööd ja ettevõtete võimalusi mainitud turul.
6. Koostöös Kaitseministeeriumiga toimus olulise koostööpartneri Raytheon delegatsiooni visiit Eestisse oktoobris 2016, kus leidsid aset ka kahepoolsed kohtumised ettevõtete ning EKTL-iga, samuti nt Vabariigi Presidendi ja peaministriga. Selle ürituse raames astus Raytheon ka EKTL-i liikmeks.
7. Osaleti NIAG-i ja EDA kohtumistel, sh EKTL-i ettevõtted osalesid nende alltöörühmade töös.
8. Koos Kaitseministeeriumiga oli EKTL Eesti poolseks korraldavaks partneriks NATO Communications and Information Agency (NCIA) kõrgetasemelise rahvusvahelise NITEC konverentsi korraldamisel 2016. aasta juunis.
9. 2016. aasta alguses algas uus (järjekorras teine) kolmeaastane klatriprogramm kaitse- ja julgeolekutööstusele. Kaitse- ja julgeolekutööstuse innovatsiooni klaster on valdkonnakeskne, kuid sektorite ülene konsortsium, mis ühendab Eesti kaitse- ja julgeolekutööstuses tooteid ning teenuseid pakkuvaid ettevõtteid, kelle peamiseks fookuseks on rahvusvahelistumine ning ühisturundus. Klattrisse kuuluvad järgnevad ettevõtted: Baltflex, Baltic Workboats, BHC Laboratory, Bristol Trust, Bytelife Solution, Defendec, Eli, Galvi-Linda, Milrem, Nordic Armoury, Semetron, Skeleton Technologies, Telegrupp, Terramil, Threod Systems, Toci. Klatri projekt kestab kuni 2018. a lõpuni. Klatri tegevusi rahastatakse läbi EAS-i Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

10. Valiti 2016. aasta kaitsetööstuse ettevõtte, kelleks sai Eli. Auhinna andis üle kaitseminister Margus Tsahkna.
11. Detsembris toimus kõrgetasemeline Eesti kaitsetööstuse aastafoorum, mis tõi kokku ca 150 osalejat. Seekordne foorum keskendus kolmele peamisele teemablokile: tootlikkus & lisandväärtus; tootearendus & innovatsioon ning eksport. Üritus sai mh väga palju meedikajastust.
12. Tööd jätkasid EKTL-i töörühmad, mille peamiseks ülesandeks on edendada innovatsiooni ja tootearendust, tuues kokku tööstuse, teadlaskonna ja lõppkasutajad. Kokku oli EKTL-is 2016. aastal kaheksa töörühma: 1) Juhtimine ja side; 2) Riide ja erivarustus; 3) Tehnika, sh hooldus ja remont; 4) Pioneerivarustus ja üksusevarustus; 5) Relvasüsteemid, sh hooldus ja remont; 6) Meditsiin; 7) Väljaõppevahendid ja imitaatorid; 8) Tuleviku sõdur. Töörühmades käisid koos EKTL liikmed ning lisaks Kaitseväge, Kaitseministeeriumi, Siseministeeriumi, PPA, Päästeameti ja teadusasutuste esindajad. Töörühmade tööst tehti ka kokkuvõtteid oktoobris töörühmade seminaril.
13. Rakendati tulemuslikult ettevõtete toodete ja teenuste arendamiseks ning testimiseks loodud süsteemi, koostöös Kaitseministeeriumi, Kaitseväge ning Kaitsealiiduga.
14. Eesti kaitsetööstus tutvustas end Kevadtormi õppuse raames.
15. EKTL tutvustas Eesti kaitsetööstust nii kevadisel kui sügisel Kõrgematel Riigikaitsekursustel Roostal.
16. EKTL-i liikmed Milrem, Skeleton ja Threod said Kaitseministeeriumist kaitsetööstuse arendustoetust, et arendada välja uusi kõrge ekspordipotentsiaaliga tooteid (vastavalt: intuitiivne juhtimissüsteem ja virtuaalne väljaõppekeskkond UGV-sid kasutavale üksusele, superkondensaatoritel põhinev käivitusmoodul ja signaaliluuesensor mehitamata õhusõidukile). Rohkem infot: <http://www.kmin.ee/et/eesmargid-tegevused/teadus-ja-arendustegevus/kaitsetoostuse-arendustoetuste-konkurss-2016>.
17. EKTL osales Kaitseministeeriumi teadus- ja arendusnõukogu töös.
18. EKTL osales Kaitseministeeriumi kaitsetööstusnõukogu töös.
19. Toimusid mitmed seminarid ja teabepäevad, nt. hangete seminar, USA teemaline seminar, *pitching*'u koolitus, jne.
20. Korraldati mitmete ettevõtete külastusi koostöös avaliku sektoriga, parendamaks omavahelist suhtlust ja saamaks ülevaadet pakutavatest toodetest ja teenustest.
21. Jätkus sisuline ning kõrgelt hinnatud regulaarne koostöö Kaitseministeeriumi ja kaitseväega, peamiselt läbi ca kord kuus toimunud koostöökomitee kohtumiste. Enne jõule tutvustati uuele kaitseministrile Margus Tsahknale põhjalikult Eesti kaitsetööstust ning lepiti kokku reas konkreetsetes teemas, mida lahendatakse ühiselt edasi 2017. aastal.
22. Novembris palgati klastrit aitama uus meediapartner – Optimist Public – kellega koos käivitati senisest palju aktiivsem meediasuhtlusplaani. Muuhulgas käivitati Eesti kaitsetööstuse sotsiaalmeediakontod Facebookis (peamiselt eesti keeles) ja Twitteris (inglise keeles), mis leidsid lühikese ajaga palju jälgijaid.

23. EKTL muutis oma juuni üldkoosolekul põhikirjas juhtimisega seonduvat. Senine juhatus muudeti nõukoguks ning juurde võeti tööle uus juhatuse liige. Aasta lõpu seisuga töötas EKTL-i kontoris kokku neli inimest.

24. EKTL kolis novembris uude asukohta – aadressile Lõõtsa 6, Tallinn. Kolimise peamiseks põhjusteks oli Kaitseliidu otsus võõrandada neile kuulunud Uus-Tatari 25a maja (EKTL-il oli sel aadressil soodushinnaga üürileping Kaitseliiduga) ning asjaolu, et Uus-Tatari ruumid jäid kasvavale kontorile kitsaks ning ei vastanud enam vajadustele.

25. Ja viimaseks, kuid samas kõige olulisemana – Eesti kaitsetööstusettevõttes sõlmisid kogu aasta jooksul mitmeid olulisi lepinguid mitmel pool maailmas, mis aitas kaasa ettevõtete kasvule ning Eesti ekspordi suurendamisele.

